

Tom II

Spis treści tomu 2

Część II – NEUROLOGIA KLINICZNA

7. Zaburzenia rozwojowe ośrodkowego układu nerwowego i choroby uwarunkowane nieprawidłowościami budowy i liczby chromosomów – *Sergiusz Józwiak, Katarzyna Kotulska*

Zaburzenia rozwojowe ośrodkowego układu nerwowego

- Rozszczepy kregosłupa
- Rozdwojenie rdzenia (
- Wrodzona zatoka skórna kregosłupa
- Rozszczepy czaszkowo-mózgowe
- Zespół Arnolda-Chariego
- Zespół Dandy'ego-Walkera
- Zaburzenia rozwoju układu spoidłowego
- Torbiel przegrody przezroczystej
- Zaburzenia migracji

Choroby uwarunkowane nieprawidłowościami budowy i liczby chromosomów

- Zespół Downa
- Zespół Edwardsa
- Zespół Patau
- Trisomia 8 pary
- Zespół Lejeune'a (zespół miałczenia kota/kocięgo krzyku)
- Zespół Wolfa-Hirschorna
- Zespoły Pradera-Williego i Angelmana
- Zespół łamliwego chromosomu X typu A (FRAXA)
- Zespół Klinefeltera
- Zespół Turnera

8. Fakomatozy – *Sergiusz Józwiak, Katarzyna Kotulska*

Nerwiakowłóknikowatość

- Nerwiakowłóknikowatość typu 1 (NF-1; choroba Recklinghausena)
- Nerwiakowłóknikowatość typu 2 (NF-2)

Stwardnienie guzowe (choroba Bourneville'a; choroba Bourneville'a-Pringle'a)

Zespół Sturge'a-Webera (naczyniakowatość twarzowo-mózgowa)

Choroba Hippla-Lindaua (naczyniakowatość siatkówkowo-móźdkowa)

9. Zaburzenia metaboliczne i inne genetycznie uwarunkowane choroby układu nerwowego – *Anna Członkowska, Tomasz Litwin, Anna Tyłki-Szymańska*

Choroby lizosomalne – *Anna Tyłki-Szymańska*

- Mukopolisacharydozy
- Gangliozydozy

Glikoproteinozy (oligosacharydozy)

Mukolipidozy

Zaburzenia metabolizmu miedzi – *Anna Członkowska, Tomasz Litwin*

Choroba Wilsona

Choroba Menkesa

Ataksje rdzeniowo-mózdzkowe i inne choroby wywołane zmianą liczby powtarzalnych sekwencji DNA – *Tomasz Sobów*

Autosomalnie dominujące ataksje rdzenio-mózdzkowe

Obraz kliniczny i postępowanie w najczęstszych SCA

Inne niż SCA choroby związane z ekspansją CAG

DRPLA

Inne choroby związane z ekspansjami trypletów nukleotydowych innych niż CAG

Ataksje rdzeniowo-mózdzkowe dziedziczone autosomalnie recesywnie

10. Zespoły otępienne - *Tomasz Sobów, Maria Barcikowska, Paweł P. Liberski*

Definicja otępienia

Epidemiologia otępień

Przyczyny zaburzeń funkcji poznawczych i otępienia

Rozpoznawanie otępienia

Informacje uzyskane z wywiadu

Badanie kliniczne pacjenta z podejrzeniem otępienia

Przesiewowe testy stosowane do oceny funkcji poznawczych

Formalna ocena nasilenia i postępu otępienia

Badanie neuropsychologiczne w diagnostyce otępień

Badania neuroobrazowe w diagnostyce otępień

Badania laboratoryjne i inne dodatkowe badania w diagnostyce otępień

Różnicowanie otępień

Badania nad biomarkerami biochemicznymi

Choroba Alzheimer

Patogeneza choroby Alzheimer

Genetyka choroby Alzheimer

Gen β -APP

Preseniliny (geny: *PSEN1* i *PSEN2*; białka ps1 i ps2)

Apolipoproteina E

Obraz neuropatologiczny choroby Alzheimer

Obraz kliniczny choroby Alzheimer

Zaburzenia funkcji poznawczych – otępienie

Kryteria rozpoznawcze choroby Alzheimer

Propozycje nowych kryteriów diagnostycznych choroby Alzheimer

Różnicowanie choroby Alzheimer

Leczenie otępienia w chorobie Alzheimera

Farmakoterapia zaburzeń funkcji poznawczych

Postępowanie w przypadkach zaburzeń zachowania i objawach psychiatrycznych towarzyszących chorobie Alzheimera

Otępienia naczyniopochodne

Etiopatogeneza i postacie kliniczno-patologiczne otępień naczyniopochodnych

Obraz kliniczny i diagnostyka otępień naczyniopochodnych

Otępienie wielozawałowe

Otępienie podkorowe w przebiegu choroby małych naczyń

Kliniczna diagnostyka otępień naczyniopochodnych

Postępowanie w przypadku otępień naczyniopochodnych

Leczenie objawowe otępień naczyniopochodnych

Otępienie z ciałami Lewy'ego i otępienie w chorobie Parkinsona

Obraz kliniczny i diagnostyka różnicowa otępienia z ciałami Lewy'ego

Zmiany neuropatologiczne w otępieniu z ciałami Lewy'ego i elementy patogenezy

Otępienie z ciałami Lewy'ego a otępienie w chorobie Parkinsona

Leczenie objawowe otępienia z ciałami Lewy'ego i otępienia w chorobie Parkinsona

Otępienia czołowo-skroniowe

Obraz neuropatologiczny otępień czołowo-skroniowych i elementy patogenezy

Genetyczne postaci otępień czołowo-skroniowych

Obraz kliniczny otępień czołowo-skroniowych

Kliniczna diagnostyka otępienia czołowo-skroniowego

Leczenie otępienia czołowo-skroniowego

11. Choroby układu pozapiramidowego – Jarosław Sławek

Wprowadzenie

Charakterystyka podstawowych zaburzeń ruchowych

Drżenie

Dystonia

Pląsawica, atetoza i balizm

Mioklonie

Tiki

Akatyzja

Tzw. psychogenne ruchy mimowolne

Choroba Parkinsona

Epidemiologia

Obraz kliniczny

Różnicowanie

Przebieg choroby

Czynniki ryzyka

Leczenie

Rokowanie
Postępujące porażenie ponadjądrowe
Zanik wieloukładowy
Choroba Huntingtona
Drżenie samoistne
Zespół niespokojnych nóg
Dystonie
 Epidemiologia
 Obraz kliniczny i podział
 Najczęstsze dystonie ogniskowe
 Dystonia szyjna (kręcz karku)
 Kurcz powiek (blefarospazm)
 Wybrane dystonie o podłożu genetycznym
 Dystonia typu 1 (DYT1)
 Dystonia typu 5 (DYT5)
Zespół Gilles de la Tourette'a

12. Choroby neuronu ruchowego i choroby rdzenia kręgowego – *Irena Hausmanowa-Petrusewicz, Joanna Ilżecka, Alicja Kalinowska-Łyszcza, Wojciech Kozubski, Paweł P. Liberski*

Stwardnienie boczne zanikowe – *Joanna Ilżecka*
Dziedziczna paraplegia spastyczna – *Paweł P. Liberski, Wojciech Kozubski*
Jamistość rdzenia kręgowego i jamistość opuszki – *Alicja Kalinowska-Łyszcza*
Zanik rdzeniowy mięśni – *Irena Hausmanowa-Petrusewicz*

13. Choroby nerwowo-mięśniowe - *Irena Hausmanowa-Petrusewicz*

Dystrofinopatie
 Dystrofia mięśniowa Duchenne'a
 Dystrofia mięśniowa Beckera
Dystrofia twarzowo-łopatkowo-ramieniowa
Dystrofia obręczowo-kończynowa
Dystrofia wrodzona
Miopatie wrodzone
Dystrofia miotoniczna (choroba Steinerta)
 Choroba Rickera
Kanałopatie
Laminopatie
 Laminopatie związane z patologią laminy A/C
 Emerynopatia – pierwsza opisana nukleopatia
 Dystrofia Emery'ego-Dreifussa – laminopatia
 Inne laminopatie z zajęciem mięśni
 Laminopatie wieloukładowe

Laminopatie obwodowe neurogenne
Laminopatie związane z patologią laminy B

14. Miastenia i zespoły miasteniczne – Anna Kostera-Pruszczyk

Miastenia

Epidemiologia
Patogeneza
Obraz kliniczny
Diagnostyka
Leki stosowane w leczeniu miastonii
Leczenie przełomu miastenicznego
Rokowanie

Zespoły miasteniczne

Zespół miasteniczny Lamberta-Eatona
Leczenie

15. Zatrucia i zespoły niedoborowe układu nerwowego - Wojciech Kozubski, Halina Sinczuk-Walczak

Zatrucia przemysłowe - Halina Sinczuk-Walczak

Zespół rzekomonerwicowy
Zespół encefalopatyczny (encefalopatia)
Zespół psychorganiczny
Zespół neuropatyczny
Ważniejsze zatrucia zawodowe układu nerwowego
Związki chemiczne stosowane do produkcji tworzyw sztucznych

Objawy neurologiczne w zespole zależności alkoholowej - Wojciech Kozubski

Wpływ alkoholu na ośrodkowy układ nerwowy
Alkoholowy zespół abstynencyjny
„Pierwotne otępienie alkoholowe”

Encefalopatie alkoholowe
Zespół Wernickego-Korsakowa
Choroba Marchiafava-Bignamiego

Amblyopia tytoniowo-alkoholowa

Alkoholowy zanik mózdzku

Polineuropatia alkoholowa

Mielinoliza środkowa mostu

Wpływ farmakologicznych środków uzależniających na układ nerwowy - Wojciech Kozubski

Wpływ przeciwbólowych i narkotycznych leków opioidowych na układ nerwowy

Ostre zatrucie lekami opioidowymi

Uzależnienie od leków opioidowych i opioidowy zespół abstynencyjny

Wpływ leków psychostymulujących na układ nerwowy

Ostre zatrucie lekami sympatykomimetycznymi

Uzależnienie od środków psychostymulujących i zespół abstynencyjny

Inne substancje uzależniające

Pośredni wpływ substancji uzależniających na układ nerwowy

Zespoły niedoborowe układu nerwowego - *Wojciech Kozubski*

Niedobór witaminy B₁

Choroba beri-beri

Zespół Wernickego-Korsakowa

Niedobór witaminy B₁₂ i kwasu foliowego

Niedobór witaminy B₁₂

Niedobór kwasu foliowego

Niedobór kwasu nikotynowego (pelagra)

Niedobór witaminy B₆

Niedobór witaminy E

16. Choroby infekcyjne układu nerwowego – *Jacek Juszczuk, Alicja Kurnatowska, Paweł P. Liberski*

Wprowadzenie – *Jacek Juszczuk*

Bakteryjne zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych – *Jacek Juszczuk*

Ropień mózgu

Gruźlica

Trąd

Kiła

Borelioza z Lyme

Zatrucia jadami bakteryjnymi`

Tężec

Zatrucie jadem kielbasianym

Błonica

Zakażenia riketsjowe

Wirusowe zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu – *Jacek Juszczuk*

Enterowirusowe zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych

Ostre zapalenie rogów przednich rdzenia kręgowego

Zapalenia mózgu wywoływane przez arbowirusy

Zakażenia wirusem różyczki

Postępujące różyczkowe zapalenie mózgu

Zakażenia paramyksowirusami

Zakażenia wirusami herpes

Zakażenia HSV-1

Zakażenia wirusem ospy wietrznej–półpaśca

Wścieklizna(

Zakażenia arenawirusami

Zakażenia adenowirusami

- Zakażenia retrowirusowirusami
 - Zakażenie HIV i AIDS
- Zakażenia innymi retrowirusami
- Inne choroby wirusowe i o prawdopodobnej etiologii wirusowej
- Choroby wywołane przez grzyby – *Paweł P. Liberski, Alicja Kurnatowska*
 - Wprowadzenie
 - Aspergiloza – grzybica kropidlakowa
 - Aspergiloza uogólniona
 - Kryptokokoza
- Choroby pasożytnicze – *Paweł P. Liberski, Alicja Kurnatowska*
 - Choroby wywołane przez pierwotniaki
 - Pierwotne amebowe zapalenie mózgu i opon/ziarniniakowe amebowe zapalenie mózgu
 - Malaria mózgowa
 - Toksoplazmoza
 - Choroby wywołane przez robaki (helminy)
 - Płazińce
- Choroba Creutzfeldta-Jakoba i inne choroby wywołane przez priony – *Paweł P. Liberski*
 - Teoria prionu
 - Badanie neuropatologiczne
 - Obraz kliniczny
 - Kuru
 - Choroba Creutzfeldta-Jakoba
 - Kryteria kliniczne rozpoznawania postaci jatrogennej choroby Creutzfeldta-Jakoba
 - Kryteria kliniczne rozpoznawania postaci rodzinnej chorób wywoływanych przez priony (fCJD, GSS, FFI)¹
 - Prionopatia ze zmienną wrażliwością na proteazę
 - Choroba Gerstmann-Sträusslera-Scheinkera
 - Śmiertelna rodzinna bezsenność i śmiertelna sporadyczna bezsenność

17. Choroby naczyniowe układu nerwowego – *Tomasz Dzedzic, Wojciech Kozubski, Joanna Pera, Agnieszka Słowik, Marcin Wnuk*

Niedokrwienny udar mózgu – *Agnieszka Słowik, Marcin Wnuk, Tomasz Dzedzic, Joanna Pera*

- Definicja niedokrwiennego udaru mózgu. Uwagi wstępne
- Epidemiologia niedokrwiennego udaru mózgu
- Patofizjologia niedokrwiennego udaru mózgu
- Etiologia i klasyfikacja niedokrwiennego udaru mózgu
 - Choroba dużych naczyń
 - Udar sercowo-zatorowy
 - Choroba małych naczyń i udar zatokowy - *Wojciech Kozubski*
 - Udar o rzadkiej etiologii
 - Udar o nieustalonej etiologii

Czynniki ryzyka niedokrwiennego udaru mózgu

Symptomatologia niedokrwiennego udaru mózgu

Zespoły kliniczne związane z niedrożnością tętnic domózgowych i mózgu

- Tętnica szyjna wewnętrzna

- Tętnica przednia mózgu

- Tętnica naczyniówkowa przednia

- Tętnica środkowa mózgu

- Tętnica tylna mózgu

- Tętnica podstawna

- Zespoły tętnic mózdkowych

- Zespoły uszkodzenia pnia mózgu

Kliniczne zespoły udarowe

Ocena kliniczna pacjenta z niedokrwiennym udarem mózgu

Badania pracowniane wykonywane w przypadku niedokrwiennego udaru mózgu – *Joanna Pera, Agnieszka Słowik, Tomasz Dziedzic, Marcin Wnuk*

- Badania neuroobrazowe

 - Tomografia komputerowa

 - Tomografia rezonansu magnetycznego

- Badania biochemiczne i hematologiczne

- Badania naczyniowe

 - Badanie ultrasonograficzne

 - Badania angiograficzne

- Badania serca

 - Elektrokardiografia

 - Echokardiografia

- Inne badania

Rokowanie w przypadku niedokrwiennego udaru mózgu

Powikłania i następstwa niedokrwiennego udaru mózgu

Diagnostyka różnicowa niedokrwiennego udaru mózgu

Postępowanie w ostrym okresie niedokrwiennego udaru mózgu – *Tomasz Dziedzic, Agnieszka Słowik, Joanna Pera, Marcin Wnuk*

Postępowanie profilaktyczne w zespołach niedokrwiennych

- Profilaktyka pierwotna niedokrwiennego udaru mózgu

- Profilaktyka wtórna niedokrwiennego udaru mózgu

Przemijające napady niedokrwienne mózgu – *Joanna Pera, Agnieszka Słowik, Tomasz Dziedzic, Marcin Wnuk*

Krwotoczny udar mózgu – *Tomasz Dziedzic, Agnieszka Słowik, Joanna Pera, Marcin Wnuk*

Tętniaki ośrodkowego układu nerwowego i krwotok podpajęczynówkowy – *Joanna Pera, Agnieszka Słowik, Tomasz Dziedzic, Marcin Wnuk*

Zakrzep żylny wewnątrzczaszkowy – *Tomasz Dziedzic, Agnieszka Słowik, Joanna Pera, Marcin Wnuk*

18. Nowotwory ośrodkowego układu nerwowego i neurologiczne zespoły paranowotworowe – *Dariusz J. Jaskólski, Paweł P. Liberski, Sławomir Michałak*
Epidemiologia

Obraz kliniczny

- Nowotwory płata czołowego
- Nowotwory płata skroniowego
- Nowotwory płata ciemieniowego
- Nowotwory płata potylicznego
- Nowotwory pnia mózgu
- Nowotwory mózdzku

Guzy wewnątrzczaszkowe

Nowotwory szregu astrocytarnego

- Gwiaździak włóknkowy (astrocytoma fibrillare; WHO II°)
- Gwiaździak anaplastyczny (WHO II°)
- Glejak wielopostaciowy
- Gwiaździak włosowatokomórkowy (astrocytoma pilocyticum; WHO I^o)
- Żółtakogwiaździak pleomorficzny (pleomorphic xanthoastrocytoma – PXA; WHO II°)

Nowotwory gleju skąpowypustkowego

- Skąpodrzewiak (oligodendroglioma; WHO II°) i skąpodrze wiak anaplastyczny (WHO III°)

Nowotwory gleju wyściółkowego

- Wyściółczak (ependymoma; WHO II°)
- Rdzeniak i prymitywny nowotwór neuroektodermalny (PNET)

Guzy neuronalne i neuronalno-glejowe

- Desmoplastyczny zwojakoglejak wieku dziecięcego (desmoplastic infantile ganglioglioma – DIG; WHO I^o)
- Nerwiak komórkowy ośrodkowy (central neurocytoma; WHO II°)
- Dysembrioplastyczny nowotwór neuroepitelialny (dysembrioplastic neuroepithelial tumour – DNT; WHO I^o)

Nowotwory spłotu naczyniówkowego

- Brodawczak spłotu naczyniówkowego (choroid plexus papilloma; WHO II°)

Nowotwory okolicy szyszynki

Nowotwory przerzutowe

- Oponiak
- Nerwiak osłonowy nerwu przedsionkowego
- Guzy okolicy siodła tureckiego
- Gruźlak przysadki mózgowej

Nowotwory kanału kręgowego

Neurologiczne zespoły paranowotworowe – *Sławomir Michałak*

- Metody diagnostyczne

- Kryteria rozpoznania

- Neurologiczne zespoły paranowotworowe w obrębie ośrodkowego układu nerwowego

19. Stwardnienie rozsiane i inne zespoły demielinizacyjne - Anna Członkowska, Jacek Losy

Stwardnienie rozsiane

- Epidemiologia stwardnienia rozsianego

- Genetyka stwardnienia rozsianego

- Immunopatogeneza stwardnienia rozsianego

- Przebieg i postaci kliniczne stwardnienia rozsianego

- Obraz kliniczny stwardnienia rozsianego

 - Ocena stanu funkcjonalnego

- Rozpoznanie stwardnienia rozsianego

 - Badanie płynu mózgowo-rdzeniowego

 - Badania obrazowe

 - Badania elektrofizjologiczne

- Diagnostyka różnicowa stwardnienia rozsianego

- Rokowanie w przypadku stwardnienia rozsianego

- Postępowanie terapeutyczne w przypadku stwardnienia rozsianego

 - Łagodzenie następstw rzutu

 - Leczenie mające na celu zahamowanie postępu choroby

 - Leczenie objawowe

 - Spastyczność

 - Oslabienie siły mięśniowej

 - Ataksja i zaburzenia koordynacji

 - Ból

 - Zaburzenia czynności pęcherza moczowego

 - Zaparcia lub nietrzymanie stolca

 - Zaburzenia seksualne

 - Zaburzenia psychiatryczne

 - Zespół zmęczenia

 - Leczenie usprawniające i terapia zajęciowa

- Choroba Devica

- Poinfekcyjne i poszczepienne zapalenie mózgu i rdzenia

 - Ostre rozsiane zapalenie mózgu i rdzenia

20. Choroby i zespoły objawowe obwodowego układu nerwowego - Hanna Drac, Wojciech Kozubski

- Neuropatia i jej rozpoznanie

 - Rozpoznanie neuropatii

- Ostre zapalne polineuropatie

 - Zespół Guillaina-Barrégo

 - Zespół Millera-Fishera

- Przewlekła zapalna polineuropatia demielinizacyjna

- Wieloogniskowa neuropatia ruchowa z blokiem przewodzenia

- Neuropatia w monoklonalnych gammopatiach

- Neuropatie w przebiegu zapaleń naczyń

- Neuropatie paranowotworowe

- Neuropatie towarzyszące chorobom zakaźnym

- Neuropatie w przebiegu chorób narządowych

Neuropatia cukrzycowa

Neuropatie niedoborowe i toksyczne

Neuropatie polekowe

Genetycznie uwarunkowane neuropatie

Choroba Charcota-Marie'a-Tootha

Dziedziczna neuropatia z nadwrażliwością na ucisk

Dziedziczne bolesne nawrotowe porażenie splotu barkowego

Dziedziczne neuropatie czuciowe i autonomiczne

Polineuropatia z przebiegu wybranych genetycznie uwarunkowanych chorób metabolicznych

Ostra przerywana porfiria

Rodzinna neuropatia amyloidowa

Polineuropatie w chorobach lizosomalnych

Polineuropatie w chorobach peroksysomalnych

Uszkodzenia nerwów czaszkowych - *Wojciech Kozubski*

Nerw węchowy (nerw I)

Nerw wzrokowy (nerw II)

Zapalenie nerwu wzrokowego

Toksyczne uszkodzenie nerwu wzrokowego

Uciskowe uszkodzenie nerwu wzrokowego

Niedokrwienne uszkodzenie nerwu wzrokowego

Uszkodzenie pasma wzrokowego, promienistości wzrokowej i ośrodków korowych

Zanik nerwu wzrokowego

Nerwy zaopatrujące gałkę oczną – okoruchowy (nerw III), błotkowy (nerw IV) i odwodzący (nerw VI)

Uszkodzenia nerwów gałkoruchowych z porażeniem mięśni zewnętrznych oka

Porażenia mięśni wewnętrznych oka

Nerw trójdzielny (nerw V)

Uszkodzenie jądra nerwu trójdzielnego

Przedzwojowe i pozazwojowe uszkodzenie nerwu. Patologia zwoju Gassera

Neuropatia nerwu trójdzielnego

Nerwoból nerwu trójdzielnego i inne nerwobóle w zakresie twarzy związane z nerwem trójdzielnym

Nerw twarzowy (nerw VII)

Porażenie nerwu twarzowego

Samoistne porażenie nerwu twarzowego

Dyskinezy twarzy

Nerw przedsionkowo-ślimakowy (nerw VIII)

Uszkodzenie ośrodkowe drogi słuchowej i układu przedsionkowego

Nerw językowo-gardłowy (nerw IX) i nerw błędny (nerw X)

Nerw dodatkowy (nerw XI)

21. Urazy głowy i rdzenia kręgowego – Dariusz Jaskólski

Urazy głowy

- Epidemiologia

- Patologia i patofizjologia urazów głowy

- Zmiany wywołane urazem kontaktowym

 - Złamania

 - Krwiak nadwardówkowy

 - Urazy bezwładnościowe

 - Krwiak podwardówkowy

 - Krwiak śródmózgowy

 - Stłuczenie mózgu i rozerwanie mózgu

- Wtórne pourazowe uszkodzenie mózgu

 - Przemieszczenia wewnątrzczaszkowe i wkliniowania

- Postępowanie z chorym po urazie głowy

 - Ocena stanu chorego

 - Opieka nad chorymi po ciężkich urazach głowy

 - Postępowanie w przypadkach lekkiego i umiarkowanego urazu głowy

- Następstwa urazów głowy

 - Pourazowy zespół podmiotowy

Urazy rdzenia kręgowego

- Epidemiologia

- Badania kliniczne

- Ocena neurologiczna chorego po urazie rdzenia kręgowego

- Postępowanie z chorym po urazie rdzenia kręgowego

22. Padaczka - Joanna Jędrzejczak

- Epidemiologia padaczki

- Anatomia patologiczna

- Przyczyny padaczki

- Patofizjologia padaczki

- Obraz napadu padaczkowego

 - Napady padaczkowe częściowe

 - Napady padaczkowe uogólnione

- Rozpoznanie padaczki

 - Badania pracowniane

 - Elektroencefalogram (EEG)

 - Techniki neuroobrazowania

- Leczenie padaczki

 - Leczenie chorych z grup specjalnej troski

 - Odstawienie leków

 - Postępowanie w stanie padaczkowym

 - Leczenie chirurgiczne

- Diagnostyka różnicowa padaczki

Zapobieganie padaczce

Pierwsza pomoc

23. Bóle i neuralgie w zakresie głowy i twarzy - Wojciech Kozubski, Izabela Domitrz

Ogólna symptomatologia i postawy diagnostyki bólów głowy

Migrena

- Epidemiologia migreny

- Obraz kliniczny migreny

- Patogeneza migreny

- Powikłania migreny

- Przebieg migreny

- Postępowanie z chorym na migrenę

Ból głowy o typie napięciowym

Klasterowy ból głowy i przewlekła napadowa hemikrania

- Klasterowy ból głowy

- Przewlekła napadowa hemikrania

Szyjnopochodny ból głowy

Objawowe bóle głowy

- Bóle głowy w przebiegu chorób naczyniowych ośrodkowego układu nerwowego

 - Ból głowy w przemijających napadach niedokrwiennych mózgu

 - Ból głowy w dokonanym udarze niedokrwiennym

 - Ból głowy w krwotocznym udarze mózgu

 - Ból głowy w krwotoku podpajęczynówkowym

 - Bóle głowy w malformacjach naczyniowych

 - Zapalenie olbrzymiokomórkowe tętnic

 - Bóle głowy w zaburzeniach ciśnienia tętniczego

- Bóle głowy w przypadkach guzów śródczaszkowych i zmian ciśnienia śródczaszkowego

 - Bóle głowy w przypadkach guzów śródczaszkowych

 - Łagodne nadciśnienie śródczaszkowe

 - Popunkcyjny ból głowy

- Bóle głowy w przebiegu chorób kości czaszki, oczu, uszu, zatok przynosowych i stawu skroniowo-żuchwowego

 - Choroba Pageta

 - Bóle głowy w chorobach oczu

 - Jaskra

 - Wady refrakcji

 - Bóle głowy w chorobach uszu i zatok przynosowych

 - Choroby uszu

 - Ostre zapalenie zatok obocznych nosa

 - Zespół stawu skroniowo-żuchwowego

- Bóle głowy w przebiegu infekcji ośrodkowego układu nerwowego

- Pourazowe bóle głowy

Ostre pourazowe bóle głowy

Przewlekłe pourazowe bóle głowy

Nerwoból w obrębie głowy i twarzy

Nerwoból nerwu trójdzielnego

Nerwoból nerwu językowo-gardłowego

Nerwoból nerwu potylicznego

Nerwoból po przebytych zakażeniu wirusem półpaśca

24. Zawroty głowy - Wojciech Kozubski, Alicja Kalinowska-Łyszczarz

Pojęcie i klasyfikacja zawrotów głowy

Badanie układu przedsionkowego

Choroby obwodowej części układu przedsionkowego

Położeniowy zawrót głowy

Zapalenie neuronu przedsionkowego

Choroba Ménière'a

Choroby ośrodkowej części układu przedsionkowego

Niewydolność krążenia w zakresie unaczynienia tętnic kręgowych i tętnicy podstawnej

Migrena

Padaczka

Guzy mózgu

Stwardnienie rozsiane

Prezbiastazja

Zawroty głowy tzw. czynnościowe

25. Zespoły objawowe układu nerwowego powstające w przypadkach uwięźnięcia - Dariusz J. Jakólski

Wiadomości ogólne

Zespoły tunelowe kończyny górnej

Zespół cieśni nadgarstka

Zespół mięśnia nawrotnego obłego

Zespół nerwu międzykostnego przedniego

Zespół cieśni nerwu łokciowego w okolicy łokcia

Zespół cieśni nerwu łokciowego w okolicy nadgarstka czyli zespół kanału Guyona

Zespoły cieśni nerwu promieniowego

Zespół nerwu międzykostnego tylnego

Neuropatia z uwięźnięcia gałęzi powierzchownej nerwu promieniowego

Zespół górnego otworu klatki piersiowej

Zespół cieśni nerwu nadłopatkowego

Zespoły tunelowe kończyny dolnej

Meralgia paraesthetica

Zespół tunelowy stępu

Nerwoból Mortona

- Zespół mięśnia gruszkowatego
- Zespoły cieśni nerwu strzałkowego wspólnego i jego gałęzi
- Zespoły korzeniowe
 - Odcinek lędźwiowo-krzyżowy kręgosłupa
 - Odcinek szyjny kręgosłupa
 - Odcinek piersiowy kręgosłupa

Część III – ADDENDUM

26. Wybrane objawy neurologiczne w chorobach narządów wewnętrznych - *Maria Łukasik*

Napady padaczkowe

- Zaburzenia metaboliczne
- Choroby autoimmunologiczne
- Endokrynopatie
- Choroby serca
- Intoksykacja

Objawy pozapiramidowe

- Zespół parkinsonowski

Ruchy mimowolne – drżenia

- Zaburzenia metaboliczne
- Choroby autoimmunologiczne
- Drżenie polekowe
- Intoksykacja

Ruchy mimowolne – dyskinezy (płaszawica, dystonia, atetoza, balizm)

- Zaburzenia metaboliczne
- Choroby autoimmunologiczne
- Choroby infekcyjne

Mioklonie

- Zaburzenia metaboliczne
- Mioklonie polekowe

Ataksja

Zespół otępienny

27. Objawy psychopatologiczne i zaburzenia psychiczne w chorobach układu nerwowego - *Tomasz Sobów*

Zaburzenia psychiczne a zaburzenia neurologiczne

Trudności rozpoznawania zaburzeń psychicznych w praktyce neurologicznej. Zaburzenia „czynnościowe”

Zaburzenia psychiczne a ryzyko samobójstwa

Zaburzenia świadomości (majaczenie)

Zaburzenia afektywne w przebiegu chorób neurologicznych

- Depresja „poudarowa”
- Depresja w chorobie Parkinsona

- Depresja „pourazowa”
- Depresja w padaczce
- Depresja i inne zaburzenia afektywne u chorych ze stwardnieniem rozsianym
- Zaburzenia depresyjne w innych chorobach neurologicznych
- Zaburzenia lękowe w przebiegu chorób neurologicznych
 - Zaburzenia lękowe w chorobie Parkinsona
 - Zaburzenia lękowe jako następstwo udaru mózgu
 - Zaburzenia lękowe jako następstwo urazowego uszkodzenia mózgu
 - Zaburzenia lękowe w padaczce
 - Zaburzenia lękowe u chorych z guzami mózgu
 - Zaburzenia lękowe w chorobach demielinizacyjnych
 - Zaburzenia lękowe w innych chorobach układu nerwowego
- Zaburzenia psychotyczne w przebiegu chorób neurologicznych
 - Zaburzenia psychotyczne w przebiegu choroby Parkinsona
 - Zaburzenia psychotyczne w przebiegu choroby Huntingtona
 - Zaburzenia psychotyczne w przebiegu padaczki

28. Neurologiczne objawy niepożądanego działania leków – *Katarzyna Kotulska, Sergiusz Jóźwiak*

- Złośliwy zespół poneuroleptyczny
- Zespół serotoninowy
- Bóle głowy
- Bezsenna
- Zaburzenia świadomości
- Zaburzenia ruchowe
- Zespoły otępienne
- Miopatie
- Neuropatia nerwu wzrokowego
- Polineuropatie
- Zaburzenia transmisji nerwowo-mięśniowej
- Krwotok mózgowy
- Drgawki
- Mielinoliza środkowa mostu
- Działania niepożądane leków przeciwpadaczkowych
- Działania niepożądane leków stosowanych w chorobie Parkinsona
- Działania niepożądane leków stosowanych w chorobie Alzheimer

29. Encefalopatie - *Maria Łukasik*

- Encefalopatia wrotna
- Encefalopatia w przebiegu piorunującej niewydolności wątroby
- Encefalopatia mocznicowa

Podializacyjne zaburzenia neurologiczne

Encefalopatia glinowa

Zaburzenia równowagi osmotycznej

Krwiak podtwardówkowy

Encefalopatia nadciśnieniowa

Encefalopatia niedotlenieniowo-niedokrwienna

Encefalopatia hipoglikemiczna

Encefalopatia Hashimoto

Pytania testowe

Odpowiedzi

Skorowidz